
Vergaderjaar 2007–2008

31 444 IXA

Jaarverslag en slotwet Nationale Schuld 2007

Nr. 2

**RAPPORT BIJ HET JAARVERSLAG 2007 VAN NATIONALE
SCHULD (IXA)**

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

's-Gravenhage, 21 mei 2008

Hierbij bieden wij u aan het op 8 mei 2008 door ons vastgestelde «Rapport bij het Jaarverslag 2007 van Nationale Schuld (IXA)».

Algemene Rekenkamer

drs. Saskia J. Stuiveling,
president

Jhr. mr. W.M. de Brauw,
secretaris

Inhoud

1	Inleiding	5
1.1	Over Nationale Schuld	5
1.2	Over dit onderzoek	5
2	Oordelen Algemene Rekenkamer over het jaarverslag	7
2.1	Oordeel over de financiële informatie	7
2.2	Oordeel over de saldibalans en toelichting	7
2.3	Oordeel over de informatie over de bedrijfsvoering	8
2.4	Oordeel over de informatie over het gevoerde beleid	8
3	Reactie minister	9
Bijlage 1	Overzicht fouten en onzekerheden in de financiële informatie in het Jaarverslag 2007 van de Nationale Schuld (IXA)	10
	Literatuur	16

1 INLEIDING

In dit rapport presenteren wij de oordelen en de belangrijkste bevindingen van ons rechtmatigheidsonderzoek bij de Nationale Schuld (IXA). Hieronder geven we eerst een beschrijving van dit begrotingshoofdstuk. Ook gaan we in op onze onderzoeksaanpak en wijze van rapporteren. In hoofdstuk 2 presenteren wij vervolgens onze oordelen over het Jaarverslag 2007 van Nationale Schuld. In hoofdstuk 3 staat de reactie van de betrokken bewindspersoon op dit onderzoek.

1.1 Over Nationale Schuld

Wij rapporteren per begrotingshoofdstuk over de resultaten van ons onderzoek. In totaal zijn er 26 begrotingshoofdstukken. Dit rapport gaat over begrotingshoofdstuk IXA: Nationale Schuld.

Het begrotingshoofdstuk Nationale Schuld (IXA) behandelt de schuld van de Nederlandse rijksoverheid en levert de daarbij relevante achtergrondinformatie. Bij de behandeling wordt onderscheid gemaakt tussen twee schuldtypen:

- Schuld die extern wordt gefinancierd door bijvoorbeeld banken, beleggers en pensioenfondsen. Deze schuld valt onder de noemer *financiering staatsschuld*;
- Schulden of tegoeden die verschillende aan de schatkist gelieerde instellingen hebben bij het Ministerie van Financiën. Dit wordt *kasbeheer* genoemd.

De uitgaven voor de Nationale Schuld in 2007 bedroegen € 40,3 miljard. De verplichtingen bedroegen € 40,3 miljard en de ontvangsten € 28,5 miljard.

1.2 Over dit onderzoek

De Algemene Rekenkamer doet jaarlijks rechtmatigheidsonderzoek bij de rijksoverheid. Dit doen wij door na te gaan of de jaarverslagen van de ministers voldoen aan de eisen die de Comptabiliteitswet 2001 (CW 2001) stelt: is de financiële informatie, de informatie over bedrijfsvoering en de informatie over beleid tot stand gekomen volgens de daarvoor geldende regels en goed weergegeven?

Daarnaast onderzoeken we ook de bedrijfsvoering zelf. Hiervoor gaan we onder andere na of het financieel beheer en materieelbeheer voldoen aan de eisen die de CW 2001 stelt. De bedrijfsvoering die te maken heeft met de Nationale Schuld is onderdeel van de bedrijfsvoering van het Ministerie van Financiën, waarover wij rapporteren in ons *Rapport bij het Jaarverslag 2007 van het Ministerie van Financiën*. Dit jaar hebben wij geen conclusies specifiek over de bedrijfsvoering van de Nationale Schuld getrokken.

In onze rapporten bij de jaarverslagen melden we zowel de fouten en onzekerheden in de financiële informatie die de *kwantitatieve* tolerantiegrenzen overschrijden als de fouten en onzekerheden in de financiële informatie die de *kwantitatieve* tolerantiegrenzen overschrijden. Onder «fouten» verstaan we financiële informatie die niet *rechtmatig* tot stand gekomen is (het begrotingsgeld is niet volgens de regels uitgegeven) of die niet *deugdelijk is weergegeven* (er is geen goede verantwoording afgelegd in het jaarverslag). Van «onzekerheden» spreken we wanneer we door onvolkomenheden in het financieel beheer niet kunnen vaststellen of er al dan niet sprake is van fouten.

Op www.rekenkamer.nl kunt u meer lezen over hoe onze rapporten bij de jaarverslagen tot stand komen.

2 OORDELEN ALGEMENE REKENKAMER OVER HET JAARVERSLAG

De Algemene Rekenkamer heeft het Jaarverslag 2007 van Nationale Schuld beoordeeld. Wij hebben onderzocht of de minister het begrotingsgeld volgens de regels heeft uitgegeven en ontvangen en of hij daarover in het jaarverslag goed verantwoording heeft afgelegd. Verder hebben we onderzocht of de informatie in het jaarverslag over de *bedrijfsvoering* en over het gevoerde *beleid*, deugdelijk tot stand is gekomen en voldoet aan de daaraan te stellen kwaliteitsnormen.

In dit hoofdstuk lichten wij ons oordeel over het jaarverslag toe. Dit oordeel bestaat uit deeloordelen over:

- de financiële informatie (§ 2.1);
- de saldibalans (§ 2.2);
- de informatie over de bedrijfsvoering (§ 2.3);
- de informatie over het gevoerde beleid (§ 2.4).

2.1 Oordeel over de financiële informatie

De financiële informatie in het jaarverslag bestaat uit de verplichtingen, uitgaven en ontvangsten in de verantwoordingsstaat en de toelichting daarbij.

De financiële informatie dient op grond van de CW 2001:

- rechtmatig tot stand te zijn gekomen;
- deugdelijk te zijn weergegeven;
- te voldoen aan de verslaggevingsvoorschriften.

Oordeel

De financiële informatie in het Jaarverslag 2007 van Nationale Schuld voldoet aan de eisen die de CW 2001 stelt. Dit betekent dat wij geen belangrijke fouten en onzekerheden in de rechtmatigheid en de deugdelijke weergave hebben geconstateerd die de kwantitatieve tolerantiegrenzen overschrijden.

In bijlage 1 van dit deel van het rapport staat een overzicht van alle fouten en onzekerheden.

2.2 Oordeel over de saldibalans en toelichting

De saldibalans is een overzicht van de posten die aan het eind van het jaar nog openstaan en die naar het volgende jaar moeten worden meegenomen. Bij de saldibalans hoort een toelichting waarin nadere informatie wordt verstrekt over de afzonderlijke posten op deze balans.

De informatie in de saldibalans dient op grond van de CW 2001:

- rechtmatig tot stand te zijn gekomen;
- deugdelijk te zijn weergegeven;
- te voldoen aan de verslaggevingsvoorschriften.

Oordeel

De informatie in de saldibalans in het Jaarverslag 2007 van Nationale Schuld voldoet aan de eisen die de CW 2001 stelt. Dit betekent dat wij geen belangrijke fouten en onzekerheden in de rechtmatigheid en de deugdelijke weergave hebben geconstateerd die de kwantitatieve tolerantiegrenzen overschrijden.

2.3 Oordeel over de informatie over de bedrijfsvoering

In de bedrijfsvoeringsparagraaf van het jaarverslag verantwoordt de minister zich over de rechtmatigheid van de begrotingsuitvoering (of het begrotingsgeld volgens de regels is uitgegeven) en over de totstandkoming van de beleidsinformatie.

De informatie over de bedrijfsvoering dient op grond van de CW 2001:

- op deugdelijke wijze tot stand te zijn gekomen;
- te voldoen aan de verslaggevingsvoorschriften.

Deze twee aspecten betrekken wij in ons oordeel over de informatie over de bedrijfsvoering. We zeggen daarmee niets over de kwaliteit van de informatie zelf.

Oordeel over de informatie over de bedrijfsvoering

De informatie over de bedrijfsvoering in het Jaarverslag 2007 van Nationale Schuld is op deugdelijke wijze tot stand gekomen en voldoet aan de verslaggevingsvoorschriften.

Het onderzoek naar de bedrijfsvoering zelf van Nationale Schuld is in principe onderdeel van ons *Rapport bij het Jaarverslag 2007 van het Ministerie van Financiën*. Er is dit jaar geen specifiek onderzoek uitgevoerd naar de bedrijfsvoering van de Nationale Schuld.

2.4 Oordeel over de informatie over het gevoerde beleid

In het jaarverslag verstrekt de minister ook *beleidsinformatie*: informatie over de gerealiseerde effecten van zijn beleid, de daartoe geleverde prestaties en de daarmee gemoeide kosten.

De Algemene Rekenkamer beoordeelt ieder jaar de totstandkoming van de beleidsinformatie en of deze informatie voldoet aan de verslaggevingseisen.

Oordeel

De informatie over het gevoerde beleid in het Jaarverslag 2007 van Nationale Schuld is op deugdelijke wijze tot stand gekomen en voldoet aan de verslaggevingseisen.

3 REACTIE MINISTER

Reactie minister

De minister van Financiën geeft in zijn brief van 28 april 2008 aan dat het Rapport bij het Jaarverslag 2007 van de Nationale Schuld (IXA) geen aanleiding geeft tot een reactie. Zijn volledige reactie is te vinden op www.rekenkamer.nl.

BIJLAGE 1

OVERZICHT FOUTEN EN ONZEKERHEDEN IN DE FINANCIËLE INFORMATIE IN HET JAARVERSLAG 2007 VAN NATIONALE SCHULD (IXA)

A. Verplichtingen (€ x 1000)

Art. nr.	Omschrijving	Verantwoord bedrag	Fout	Rechtmatigheid	Deugdelijke weergave	Rechtmatigheid	Deugdelijke weergave	Totaal F + O	Tolerantie overschreden?	Onzekerheid over volledigheid
Beleidsartikelen										
1	Financiering Staatsschuld	36 318 969	-	-	-	-	-	-	-	-
2	Kasbeheer	4 027 615	-	-	-	-	-	-	-	-
Niet-beleidsartikelen										
3	Nominaal en onvoorzien	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal		40 346 584	-	-	-	-	-	-	-	-

Individuele fouten in de deugdelijke weergave die de tolerantie overschrijden

Art. nr.	Post	Fout
Totaal individuele fouten		
		0
Totaal verplichtingen		
		40 346 584
	Procentuele fout	0,00%
	Procentuele onzekerheid	0,00%

B/C. Uitgaven + ontvangsten (€ x 1000)

Art. nr.	Omschrijving	Verantwoord bedrag	Fout	Deugdelijke weergave	Rechtmatigheid	Deugdelijke weergave	Rechtmatigheid	Deugdelijke weergave	Totaal F + O	Tolerantie overschreden?	Onzekerheid over volledigheid
1	Financiering Staatsschuld	63 596 177	-	68	-	900	-	968	968	nee	-
	Beleidsartikelen										
2	Kasbeheer	5 226 021	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Niet-beleidsartikelen										
3	Nominaal en onvoorzien	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Totaal	68 822 198	-	68	-	900	-	968	968		
(1)	Totaal Uitgaven en Ontvangsten	68 822 198									
	Procentuele fout	0,00%									
	Procentuele onzekerheid	0,00%									
(2)	Totaal	68 822 198									
	Procentuele fout	0,00%									
	Procentuele onzekerheid	0,00%									

B. Uitgaven (x 1000)

Art. nr.	Omschrijving	Verantwoord bedrag	Fout	Rechtmatigheid	Deugdelijke weergave	Rechtmatigheid	Deugdelijke weergave	Onzekerheid	Totaal F + O	Tolerantie overschreden?	Onzekerheid over volledigheid
1	Financiering Staatsschuld	36 318 969	-	-	68	-	900	900	968	nee	-
Beleidsartikelen											
2	Kasbeheer	4 027 615	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Niet-beleidsartikelen											
3	Nominaal en onvoorzien	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal		40 346 584	-	-	68	-	900	900			

Individuele fouten in de deugdelijke weergave die de tolerantie overschrijden

Art. nr.	Post	Fout
	Totaal individuele fouten	0
	Totaal uitgaven	40 346 584
	Procentuele fout	0,00%
	Procentuele onzekerheid	0,00%
		Tolerantiegrens niet overschreden
		Tolerantiegrens niet overschreden

C. Ontvangsten (€ x 1000)

Art. nr.	Omschrijving	Verantwoord bedrag	Fout	Onzekerheid	Totaal F + O	Tolerantie overschreden?	Onzekerheid over volledigheid
			Rechtmatigheid	Deugdelijke weergave			
1	Financiering Staatsschuld	27 277 208	-	-	-		-
	Beleidsartikelen						
2	Kasbeheer	1 198 406	-	-	-		-
	Niet-beleidsartikelen						
3	Nominaal en onvoorzien	-	-	-	-		-
	Totaal	28 475 614	-	-	-		-

Individuele fouten in de deugdelijke weergave die de tolerantie overschrijden

Art. nr.	Post	Fout
	Totaal individuele fouten	0
	Totaal ontvangsten	28 475 614
	Procentuele fout	0,00%
	Procentuele onzekerheid	0,00%

E. Saldbalans (€ x 1000)

Art. nr.	Omschrijving	Verantwoord bedrag	Fout		Onzekerheid	Totaal F + O	Onzekerheid over volledigheid
			Rechtmatigheid	Deugdelijke weergave			
3	Liquide middelen	20	-	-	-	-	-
5	Uitgaven buiten begrotingsverband	4 180 790	-	64	-	64	-
6	Ontvangsten buiten begrotingsverband	7 966 293	-	4	-	4	-
7	Openstaande rechten	-	-	-	-	-	-
8	Extra-comptabele vorderingen	12 540 803	-	-	-	-	-
9	Extra-comptabele schulden	228 966 362	-	-	-	-	-
10	Voorschotten	-	-	-	-	-	-
11	Garantieverplichtingen	-	-	-	-	-	-
12	Openstaande verplichtingen	-	-	-	-	-	-
13	Deelnemingen	-	-	-	-	-	-
	Totaal beoordeeld	253 654 268	-	68	-	-	-
* De tolerantiegrens wordt afgeleid van totaal beoordeeld							
	Totaal saldbalans	253 654 268					
	Procentuele fout	0,00%					Tolerantiegrens niet overschreden
	Procentuele onzekerheid	0,00%					

F. Afgerekende voorschotten (€ x 1000)

Art. nr.	Omschrijving	Verantwoord bedrag	Fout	Rechtmatigheid	Deugdelijke weergave	Rechtmatigheid	Deugdelijke weergave	Onzekerheid	Totaal F + O	Tolerantie overschreden?	Onzekerheid over volledigheid
	Totaal afgerekende voorschotten	-	-	-	-	-	-	-	-		-
207											
	Totaal afgerekende voorschotten	-	-	-	-	-	-	-	-		-
	Totaal afgerekende voorschotten	-									
	Procentuele fout	0,00%									
	Procentuele onzekerheid	0,00%									

LITERATUUR

Comptabiliteitswet 2001. Wet van 13 juli 2002 tot vaststelling van de Wet inzake het beheer van de financiën van het Rijk.